

Vejledning i risikovurdering

Indledning

Formålet med at identificere risici og trusler for en lokal enhed er, at øge muligheden for at forebygge kritiske situationer samt minimere konsekvenserne og sikre fortsat drift i enheden, hvis en kritisk situation opstår.

I risikovurderingen arbejder det lokale arbejdsmiljøudvalg med at afdække de risici og trusler, der vil kunne påvirke den fortsatte drift inden for enhedens område (fx et insitut). Udvalget bør herunder vurdere risici og trusler i forbindelse med ydelser som man modtager, og ydelser som man leverer til andre.

I risikovurderingen skelnes der ikke mellem risici og trusler, da disse to begreber ofte hænger tæt sammen.

Risikovurderingen skal tage afsæt i de risici, som enheden selv identificerer med fokus på de risici, der vil kunne true enhedens fortsatte drift. Der er ikke nogen umiddelbar bagatelgrænse, men de parametre, som enheden bør inddrage i vurderingen er:

- Mennesker
- Miljø
- Værdier
- Samfundet
- Interne processer
- Omdømme

I kan evt. bruge 'Trusselskataloget' bagerst i vejledningen som inspiration til at identificere risici og trusler for jeres enhed.

Den lokale risikovurdering vil årligt blive forelagt hovedarbejdsmiljøudvalget. Forud for dette bør det lokale arbejdsmiljøudvalg bør gennemgå og evt. revurdere risikovurderingen. Her skal udvalget overveje om forudsætningerne for den eksisterende risikovurdering stadig er gældende, eller om der skal udarbejdes en helt ny vurdering.

Som støtteværktøj er der udarbejdet et Excel regneark. Det udfyldte regneark udgør enhedens risikovurdering.

Trin 1: Vurdering af risici/trusler mod fortsat drift

Skema 1 – Vurdering af risici/trusler mod fortsat drift	
Organisation:	Udfyldt af:
Enhed XX	
Ansvarlig:	Dato:
	dd-mm-2014

Risici/trusler	Høj risiko Moderat risiko Lav risiko			Begrundelse
	☐	☒	☐	
IT nedbrud	☐	☒	☐	Ikke muligt at fortsætte driften hvis vigtige it systemer falder ud
Brand	☒	☐	☐	Fare for studerende og ansatte samt risiko for tab af vigtig forskning
Dårlig medieomtale	☐	☒	☐	Nedgang i tilgang af nye studerende
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	

Figur 1: Udsnit af skema 1 – Vurdering af risici/trusler mod fortsat drift

Risici/trusler

Under kolonnen 'risici/trusler' i skema 1 noterer I en risiko eller trussel, som enheden kan blive udsat for. F.eks. risici for nedbrud af funktioner i organisationen, der gør at daglige arbejdsprocesser ikke kan opretholdes.

Risikoniveau

Høj risiko, moderat risiko, lav risiko

I skal herefter vurderes risikoniveauet for hver af de identificerede risici/trusler - i forhold til sandsynlighed og konsekvens, jf. Risikomatrixen i figur 3.

Begrundelse

I dette felt beskriver I baggrunden for at medtage den enkelte risiko/trussel i Risikovurderingen, og hvilke konsekvenser, det kan have, hvis enheden bliver ramt af den identificerede risiko/trussel.

Trin 2: Identifikation af nødvendige procedurer

Skema 2 – Procedurer

Organisation: Xx Enhed		Udfyldt af:	
Ansvarlig:		Dato: dd-mm-2014	

Risici/trusler	Høj risiko Moderat risiko	Procedurer	Udarbejdet Ikke udarbejdet
IT-nedbrud	☐ ☒	IT-Beredskabsplan	☐ ☒
		Fejlmelding af IT-udstyr	☒ ☐
		Retningslinjer for brug af IT-udstyr på SDU	☒ ☐
Brand	☒ ☐	Evakueringsinstruks	☒ ☐
		Alarmeringsinstruks	☒ ☐
		Lokale forholdsregler i forbindelse med Brand	☐ ☒
Dårlig Medieomtale	☐ ☒	Retningslinjer for pressehåndtering	☒ ☐
			☐ ☐
	☐ ☐		☐ ☐
	☐ ☐		☐ ☐
	☐ ☐		☐ ☐

Figur 2: Udsnit af skema 2 - Procedurer

Risici/trusler

De risici/trusler, som I har vurderet værende af høj eller moderat risiko i skema 1, overfører I nu til skema 2 – (én risiko/trussel pr. linje).

Risikoniveau

Høj risiko, moderat risiko

Under risikoniveau anfører I, hvor højt risikoen er vurderet. Som udgangspunkt skal det lokale arbejdsmiljøudvalg udarbejde procedurer med henblik på at afhjælpe de risici/trusler, som er vurderet til at have en moderat eller høj risiko.

Procedurer

Under kolonnen 'Procedurer' i skema 2 beskriver udvalget, hvilke procedurer, der er udarbejdet for at afhjælpe den enkelte risiko/trussel.

Udarbejdet/Ikke udarbejdet

Hvis der ikke er udarbejdet procedurer, skriver I "ikke udarb." under 'Procedurer'. Dette synliggør, hvad der bør sættes fokus på. Det er også muligt at skrive, at man ikke mener, at de nuværende procedurer er fyldestgørende.

Risikomatrice

Hvor alvorlig en risiko er, bliver fastlagt ud fra to variabler:

- Sandsynligheden for at hændelsen indtræffer.
&
- Konsekvenserne hændelsen vil have, hvis den indtræffer.

Jo større sandsynlighed og konsekvens en risiko/trussel har, jo mere alvorlig er den.

(De parametre, der er sat ind i matricen, er kun vejledende. Der vil kunne identificeres risici/trusler, der ikke umiddelbart passer ind.)

Sandsynlighed	Meget sandsynlig (5)	Mere end 10 hændelser pr. år					
	Overvejende sandsynlig (4)	1 – 10 hændelser pr. år					
Sandsynlig (3)	Mindre end en hændelse pr. år						
Overvejende usandsynlig (2)	Mindre end en hændelse pr. 10 år						
Meget usandsynlig (1)	Mindre end en hændelse pr. 25 år						
Høj risiko			Mindre (1)	Middel (2)	Kritisk (3)	Meget Kritisk (4)	Katastrofalt (5)
Moderat risiko			Konsekvens				
Lav risiko							
Mennesker	Ubetydelige skader	Mindre kvæstelser, få personer	Mere end fem kvæstede/enkelte alvorligt kvæstede	Få livsfarligt kvæstede/døde	Fleere døde/ mange kvæstede		
Værdier	< 10.000 kr.-	10.000 – 100.000 kr.-	100.000 – 1 million kr.-	1 – 10 million kr.-	> 10 millioner kr.-		
Miljø	Ubetydelig påvirkning	Større påvirkning	Risiko for varige skader	Mindre varige skader	Større varige skader		
Samfund	Ingen/mindre forstyrrelser, manglende drift i mindre end en dag	Kortere forstyrrelser, manglende drift i mindre end en uge	Betydelige forstyrrelser. Manglende drift i mere end en måned	Alvorlige forstyrrelser. Manglende drift i mere end 3 måneder	Kritisk for opretholdelse af funktion		
Interne processer	Ingen/mindre forstyrrelser, manglende drift i mindre end en dag	Kortere forstyrrelser, manglende drift i mindre end en uge	Betydelige forstyrrelser. Manglende drift i mere end en måned	Alvorlige forstyrrelser. Manglende drift i mere end 3 måneder	Kritisk for opretholdelse af funktion		
Omdømme							

Figur 3: Skema 3 - Risikomatrice

Trusselskatalog

Som inspiration til at identificere mulige risici eller trusler, har Beredskabsstyrelsen udarbejdet nedenstående trusselskatalog.

☐ Bedrageri	☐ Omfattende, negative borgerreaktioner
☐ Bombetrussel	☐ Omfattende, negativ medieomtale
☐ Brande og eksplosioner	☐ Optøjer/nedbrud af offentlig orden
☐ Brud på arbejdssikkerhed	☐ Orkan/kraftig storm
☐ Drikkevandsforurening	☐ Oversvømmelse
☐ Drukneulykke	☐ Pludselige dødsfald
☐ Bedrageri	☐ Problemer i forbindelse med udlicitering
☐ Dårlig kommunikation med medier	☐ Sabotage
☐ Fejlagtige eller urigtige artikler, radio- eller tv-indslag	☐ Skybrud
☐ Forgiftningsulykker	☐ Snestorm
☐ Gidseltagning	☐ Større strejker/blokader
☐ Hedebløge	☐ Strømafbrydelse
☐ Hærværk	☐ Uheld med farlige/forurenende stoffer
☐ Isvinter	☐ Vold mod ansatte/studerende
☐ Islag	☐ Væbnet røveri
☐ It-angreb	☐ Ødelæggelse af vigtige bygninger eller installationer
☐ It-nedbrud	☐ Svigt i it-sikkerhed
☐ Korruption	☐ Tab af nøglemedarbejdere
☐ Læk af fortrolige oplysninger	☐ Terror
☐ Medarbejdere involveret i alvorlig ulykke i tjenesten	☐ Transportulykker (vej, bane, vand, luft)
☐ Mobning	☐ Udbrud af smitsomme husdyrsygdomme
☐ Misbrug af data	☐ Udbrud af særlig farlige sygdom, epidemi eller pandemi blandt mennesker

Figur 4: Skema 4 - Trusselskatalog